

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

55. Affectus: Amor: Ex Græco Oppiani.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

fine vi resistunt, hostesq; dum mucronum noxias obseruant, contortis lacinis illigant, vt laqueatis resistentium membris equitandi, vel gradiendi adimant facultatem.

Nemo apud eos arat, nec stium aliquando contingit, omaes enim suis sedibus fixis, atque lari, vel lege, aut ritu stabili dispalantur, semper fugientium similes, cum carpentis, in quibus habitant, vbi coniuges ex villis vestimenta contexunt, & coeunt cum maritis, & pariunt, & adusque nutriunt pueros, nullusque apud eos interrogatus, vnde oritur, respondere potest, alibi conceptus, natuque procul, & longius educatus. Per inducias infidi, inconstantes, ad omnem auram incidentes, spei nouae, perquam mobiles totum furori incitatissimo tribuentes.

Inconsultorum animalium ritu, quod honestum, inhonestumue sit, penitus ignorantes. Flexiloqui, & obscuro, nullius religionis, vel superstitionis reuerentia aliquando districti, auri cupidine immensa flagrantes, adeo permotibiles, & irasci faciles, vt eodem aliquoties die a socijs nullo irritante desciscant, aut idemque propitientur nemine leniente.

Hoc expeditum, indomitumque hominum genus externa praedandi auaritate flagrans immani, per rapinas finitimorum grassatum, & caedes, adusque Achaiam peruenit.

Nota.

Telamones, Atlantes. Effigiati stipites, si vocantur Telamones, & Atlantes; Viriuius lib. 6 cap. 10. Item, si qua virili figura signa mutulos, aut coronas sustinent, nostri Telamones appellant. Cuius rationes, quid ita, aut quare non inueniantur? Graeci vero eos ΑΤΛΑΝΤΑΣ vocitant. Atlas enim historicè formatus, sustinens mundum.

H E L L V O.

Ex Cicerone in Verrem.

Descriptio LIV.

ERANT autem continua non illo silentio Praetorum, atque Imperatorum, neque eo pulchore, qui in magistratum conuiuis versari solet: sed cum maximo clamore, atque conuicio: etiam nonnunquam res ad manus, atque

ad pugnam veniebat: Ille enim praetor seuerus, ac diligens, qui populi Romani legibus, quae in poculis ponebantur, obtemperabat: itaque erant exitus eiusmodi, vt alius inter manus e conuicio, tanquam e praetorio auferretur: alius tanquam occisus relinqueretur: plerique fusi, sine mente, ac sine vilo sensu iacerent, quiuis vt cum aspexisset, non se praetoris conuuium, sed vt Cannensem pugnam nequitiae videre arbitrareretur.

A F F E C T V S.

A M O R.

Ex Graeco Oppiano.

Ὁβριμ' ἔγες ἄοο Ἐτορι.

Descriptio LV.

A Mor, vt aiunt Poetae, ephelus est, glabellus corpore, vultu speciosus, alis volucer, manu promptus, arcu, sagittis, & facibus armatus. Quin potius affectus est animi in rem amatam, praecipue, vehemens, incensus. Qui, Deus bone: quantus est, quanta machinatur: quantum imperat? & quantum iudit? stat quidem terra firmis de hinc radicibus, & tamen ab eo commouetur: fluunt inquieta maria continuis lapsibus, & ab eo constringuntur. Altum est caelum, & ab eo superatur: profundi sunt inferi, iidem ipsi ab eo penetrantur: in aethere, in aqua, in igne, in terris, infra terras, vbique sui dominatus impressi vestigia: ipsi mehercule mortui eius potentiam reuerentur, sceptrum adorant, formidant imperium. Ad eius ignem Vulcanus fumus est, debilia sunt solis tela, fistilia Iouis fulmina. Crudeles enim habet sagittas, acerbis, ardentibus, igneis, prudentiae corruptrices, furiosas, quae vbi primum cor attingunt, immedicabilem quandam tabem instillant, qua non modo homines, sed & brutae animantes totae liqueunt. Quid cum ipse improuisas instar procellae labitur in pectus, & per oculorum fenestras in cor hominum penetrat, velox, acer, acutus, facibus vndique colucens: lenem flammam medullis, atque ossibus inspirat: quae dolorum aestus, & furores longius inserpens, secum trahit. Hac flos corporis, & vetustas coloris, deperditur, pallox

Vide Oppianum de venat. l. 2. & de piscatu lib. 4.

Z z z

vultus

vultus obsidet, in maciem liquantur genae. Hac cauantur oculi, tabescunt lumina, mcas tota de sede conuulsa percellitur.

πλεῖστον γαστρι τὴν ὄψιν παραπέμπει, & caetera, quae Latine sic reddunt:

I R A.

Descriptio LVI.

Senob. li. Quid est enim aliud irasci, quam insanire, quam furere, quam in vltionis libidinem ferri, & in alterius doloris crucem efferati pectoris alienatione debacchari? Hoc ergo Dij magni norunt, perpetuntur, & sentiunt, quod fera, quod belluae, quod mortifera continent venenato in dente natrices: quod leuitatis in homine, quod terreneo in animante culpabile est, praestans illanatura, & in perpetua virtutis humanitate consistens, scire alleueratur a vobis. Et, quid ergo sequitur necessario? ni vt eorum luminibus scintillae emicent, flammam aestuent, anhelum pectus spiritum iaciat ex ore, & ex verbis ardentibus, labiorum siccitas inpalbescat?

Corporum amorem, vt qui acer quidem sit, verum celeriter extingatur, ob eam causam pictores cum facibus, & pennis depingunt, quoniam nunc libidinem inflammat, nunc rutilum ob saturitatem euolat. At pecuniarum amorem nemo vnquam fingere, aut scribere ausus est. Cuius rei haec fortasse causa est, quia ne amor quidem est, sed insatiabilis furor: aut haec fortasse, quia nec fingi, nec describi potest. Neque enim quinquaginta duntaxat capita habet, vt fabulosa illa Hydra, per qua ad inexplebilem ventrem cibos transmittit: nec insaturabilis illius portenti instar afficitur: nec denique Briarei in odum, centum duntaxat manibus armatus est, quin ne pennas quidem habet: Satiari enim atque expleri nequit. Quoniam itaque modo quispiam tale monstrum effingere, aut pingere queat? cum quo Scylla comparata fidem inuenisset, etsi aliqui incredibilis? Verum quoniam oratio quouis colore expressior est, ac quauis cera ad effingendum mollior, quantum libebit, eum delimitare conabor. Non quod id perfecte atque absolute consequi possit, sed vt belluinam ipsius, & inamoenam effigiem ijs, qui eo capti sunt, inuectiuam oratione profundat. Mihi enim puero nusquam similis esse videtur: non enim amor, sed furor; verum foeminae cuidam: nam hoc quoque amentiae ipsius, atque improbitatis indicium sit, belluina forma praedita: ignem quoque spirant, ac sexcentas viperas erinium loco in capite habenti, perpetuo sibilantes, ac mortiferum venenum euomentes: sexcentas item manus vnguibz abundantes; quorum opere alios lacerat, alios sagittis imperit, ab alijs pecunias extorquet: ac deinde sexcenta ora: neque enim minatur duntaxat, aut calumnias struit, verum etiam adularur: ac feruilem in modum alloquitur, & peferat. turpisque quaestus causa innumeratas excogitat occasiones. Quin oculos habet non vt natus consentaneum est, cernentes, aut quenquam verentes, vobis amicum, non, fiat, em, non cognatum, non benefactorem: verum asperum quoddam, & acre, atque crudele, & inhumanum, igneumque obruentes. Neque enim rerum naturam perspicit, nec illud animaduertit, quod per se periculum remota mouerit, ab hostium manus pecu-

A V A R I T I A.

Exat Chrysofomi praclarissima descriptio Homil. 20. in Matthaeum, & homil. 9. in 1. ad Corinthios, vbi depingit mulierem quandam, forma belluina, barbaram, ignem spirantem, tristificam, nigram, quales Ethnici Poetae depingunt Scyllas, quod fuisse Isidorus Pelusiacus hac imagine est prosequutus.

Descriptio LVII.

Τὸν μὲν τῶν σωμάτων ἐπὶ τὰ, ἀτε εἰμιὸν μὲν ὄντα, ταχέως δὲ σθενόμενον, διὰ τὸ τοῦ ζωγράφου σύνλαμπάσι, καὶ πλεῖστον γαστρι, ἢ ἄλλοι μὲν ὑπὲρ χειρὶ τὰ πᾶσι κατανίζων, ὡς δὲ διὰ κόρον ἀρίστη λαοῦ. Τὸν δὲ τῶν χρημάτων οὐ εἰς εὐχὴν πλάσσει, οὔτε γὰρ ἐπὶ τὸν ἄλλον τὰ χαρὰ μὲν ἐπειδὴ εὐδὲ ἔρας ἐστὶν, ἀλλὰ μαρία ἀνήκεσθαι. τὰ χαρὰ δὲ ἐπειδὴ οὔτε παιδὶν, ἀλλὰ οὔτε γραφῆναι αὐτὸν ὅσον τε, οὔτε γὰρ πεντηκόντα μόνον ἔχει κεφαλὰς κατὰ τὴν μενεομένην ὕδραν, διὸν τῆ α-